

Naslov:	KODEKS RAVNANJA FORENZIČNEGA STROKOVNJAKA		
Vrsta dokumenta:	KODEKS	Področje uporabe:	KROVNI DOKUMENTI
Datum izdaje:	07.09.2010	Šifra dokumenta:	CFP-036
Veljaven od:	07.09.2010	Verzija dokumenta:	1.10
Dokument izdal:	CFP		
Pripravil:	Dorijan Keržan	Datum:	07.09.2010
Pregledal:	Katja Drobnič	Datum:	07.09.2010
Odobril:	Katja Drobnič	Datum:	07.09.2010

1. NAMEN IN PODROČJE DOKUMENTA

Delo forenzičnega strokovnjaka je povezano s sledmi in dokazi, ki pojasnjujejo dogodek ali kaznivo dejanje ter z dogodkom ali kaznivim dejanjem povezujejo posameznika ali posameznike. Zato mora biti forenzični strokovnjak pri svojem delu zavezan trem pomembnim vrstam načel:

- etičnim,
- znanstvenim in strokovnim,
- pravnim,

Namen kodeksa je opredeliti načela in pravila za izvajanje nalog forenzičnih strokovnjakov in drugih zaposlenih v [Nacionalnem forenzičnem laboratoriju](#), ki so vključeni v forenzične preiskave. Dokument je usklajen z zahtevami ENFSI-ja, kot so zapisane v dokumentu Code of conduct¹.

2. ODGOVORNOST

Ta dokument velja za vse tiste zaposlene v [NFL](#), ki opravljajo naloge povezane s forenzično preiskavo, ne glede na delovno mesto, ki ga zasedajo in obseg del, ki jih opravljajo.

Vsak forenzični strokovnjak [NFL](#) je dolžan razumeti in upoštevati svoje dolžnosti in odgovornosti v skladu s tem kodeksom.

[Za periodične preglede dokumenta, ki se izvajajo na vsaki dve leti, je odgovoren nadzornik kakovosti.](#)

3. DEFINICIJA

Forenzični strokovnjak pomeni tako zaposlenega v NFL, ki opravlja forenzične preiskave, podaja poročila o preiskavah in/ali podaja mnenja, svetuje in usmerja (izvedenec), kakor tudi tehnike na oddelkih, vendar za tisti obseg dela, ki ga opravljajo.

4. ETIČNA NAČELA

Etična načela so splošna in osebna. Strokovnjak se pri svojem delu naslanja na etična načela in moralne vrednote svojega kulturnega okolja in etična načela in moralne vrednote, ki jih je oblikoval kot posameznik v zbiru lastnih izkušenj. Etična načela in moralne vrednote, zlasti osebne, so lahko v posameznih primerih v nasprotju z nalogami, ki jih mora opravljati kot forenzični strokovnjak. Kadar določena preiskava forenzičnega strokovnjaka privede v položaj, da bi bodisi rezultat, predvsem pa posledice rezultata preiskave, lahko zaradi njegovih osebnih etičnih načel in moralnih vrednot zanj pomenilo etično stisko, mora o tem obvestiti svojega nadrejenega in se izločiti kot forenzični strokovnjak. V takšnem primeru nadrejeni zoper forenzičnega strokovnjaka ne sme ukrepati na noben način.

5. ZNANSTVENA IN STROKOVNA NAČELA

Forenzični strokovnjak se vsakodnevno srečuje z zahtevami po preiskavah, ki pa niso vedno v skladu z znanostjo in znanstvenimi metodami oz. strokovnimi vodili. Kadar se od forenzičnega strokovnjaka zahtevajo preiskave, ki niso v skladu z znanstveno/strokovno doktrino oziroma jo kršijo, se preiskava ne opravi. Kadar so preiskave takšne, da forenzični strokovnjak ocenjuje, da ne glede na formalno usposobljenost presegajo njegove sposobnosti, je dolžan o tem obvestiti svojega nadrejenega in v dogovoru s slednjim preiskavo predati drugemu strokovnjaku oziroma preiskavo opraviti pod nadzorom drugega strokovnjaka. Pri tem je potrebno upoštevati postopek opredeljen v Poslovniku kakovosti (poglavje 4) in postopke opredeljene v oddelčnih navodilih. Tudi v takšnem primeru nadrejeni zoper forenzičnega strokovnjaka ne sme ukrepati, lahko pa zanj odredi dodatno usposabljanje.

6. PRAVNA NAČELA

Forenzični strokovnjak je pri svojem delu zavezan zakonom in predpisom, ki veljajo v času opravljanja preiskave. Forenzični strokovnjak ne sme nikdar preiskave opraviti v nasprotju z zakoni in predpisi, če pa pride do zahteve, da jo mora opraviti, mora o tem obvestiti svojega

nadrejenega oziroma vodjo [NFL](#). Postopek je opredeljen v poglavju 1.5. Poslovnika kakovosti (CFP-001). Kadar forenzični strokovnjak oceni, da zakon oziroma predpis omejuje znanstvene metode, je dolžan o tem poročati in predlagati spremembe predpisov, vendar metode, ki bi lahko bila v nasprotju s predpisi, ne sme uporabljati.

7. OSNOVNA PRAVILA RAVNANJA

- forenzični strokovnjak mora delovati pošteno in objektivno;
- pri svojem delu ne sme biti diskriminatoren na noben način, tudi ne na podlagi rase, verovanj, spola, jezika, spolne orientacije, družbenega statusa, starosti, življenjskega sloga, političnih prepričanj ali česar koli drugega;
- razumeti, da je njegova osnovna dolžnost služiti pravici in zakonom;
- naročniku (odjemalcu) ali delodajalcu (oziroma njegovemu predstavniku, torej nadrejenemu) mora vedno predstaviti morebitno možnost neposredne vpletenosti ali osebne interesa, kar bi lahko predstavljajo možnost konflikta interesov v konkretni zadevi, in to ne glede na oddaljenost možnosti, da bi do konflikta interesov prišlo; v takšnih primerih lahko deluje zgolj z eksplicitnim dovoljenjem naročnika ali delodajalca oziroma nadrejenega.

8. ZNANJE IN USPOSOBLJENOST

- forenzični strokovnjak mora poznati omejitve svojega znanja in usposobljenosti in delovati zgolj v okviru svojega znanja in usposobljenosti;
- forenzični strokovnjak mora zavrniti vsako delo, za katerega ni usposobljen oziroma za katerega nima ustrezne opreme ali gradiva.

9. DOLŽNOSTI FORENZIČNEGA STROKOVNJAKA V ZVEZI S PREISKAVO

- pred vsako preiskavo mora poizvedeti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na rezultat preiskave;
- preveriti mora morebitno kontaminiranost preiskovanega materiala, ki je nastala preden je strokovnjak gradivo prejel (sledljivost dokazov) ter preveriti, ali so bili v preiskovani material izvedeni nepooblaščen posegi;
- zagotoviti mora integriteto in varnost preiskovanega materiala ter zagotoviti ustrezno hrambo materiala;

- kadar je nujno opravljati destruktivne preiskave oziroma drugačne preiskave niso mogoče, mora to ustrezno dokumentirati;
- preiskave mora opraviti v skladu s priznanimi načeli forenzičnih preiskav, uporabljati mora, kadar je le mogoče, validirane metode in ustrezne materiale in opremo;
- je polno odgovoren za svoje opravljeno delo in delo opravljeno pod njegovim nadzorom;
- vse delovne obveze mora opravljati na način, ki varuje zdravje in varnost njega samega, sodelavcev in javnosti.

9.1. Forenzični izvedenec:

- mora svoja poročila, mnenja usmeritve in svetovanje (pisno ali ustno) podati uravnoteženo in neodvisno;
- mora biti pripravljen, da svoja poročila, mnenja, usmeritve ali nasvete ponovno premisli in preinterpretira, če se pojavijo novi podatki ali informacije, ki se tičejo konkretne preiskave; naročnika in delodajalca (nadrejenega) mora o takšnih razvojih dogodkov obveščati, še posebej, če pride do sprememb rezultata že izdanega poročila ali mnenja;
- če oceni, da bi lahko pri njegovem delu, zaradi njegovega dela, ne glede na dejanski vzrok (zunanji, notranji), prišlo do zlorabe prava in pravice, mora ustrezno in razsodno ukrepati.

9.2. Zaupnost

Forenzični strokovnjak mora vedno varovati zaupnost podatkov, zlasti osebnih podatkov, v skladu z zakonodajo; podatke lahko razkrije zgolj pooblaščenim osebam v predkazenskem, kazenskem in/ali pravdnem postopku (pooblaščenim uradnim osebam naročnika, tožilstva in sodišča)

9.3. Profesionalnost

Forenzični strokovnjak mora poskrbeti, da ohranja svojo profesionalno usposobljenost, upoštevajoč raziskave in razvoj na njegovem strokovnem področju.

10. SPREMEMBE PRI REVIZIJI

To je verzija (1.10) dokumenta. Spremembe so označene v modri barvi in s pokončno črto ob zunanjem robu dokumenta.

11. REFERENČNI DOKUMENTI

Poslovník kakovosti CFP-001

12. VIRI IN LITERATURA

---

¹ Code of conduct (BRD-GEN-003/002 z dne 16. junija 2005)